

XXV.**Na néželu Palmarum**

Mat. 21, 1 – 9.

A gaž wóni se k Jeruzalemu pšibližali, a do Bethzagi k wólejowej góre pšišli běchu, póšla Jězus dvěju huknikowu,

A žašo k nima: žijtej tam do toho města, kenž předk waju lažy, ga bužotej pšiwězanu wóslowu namakaš, a žřebe z něju: wótwěstěj a pšiwěžtej jej ku mńo.

A bužoli něcht wama něco groniš, ga ráknijtej, až ten Kněz jeju póderbi a wón bužo jej póslaš.

To pak se šykno jo stało, aby dopołńone hordowało, což grońone jo psez toho profeta, kótaryž źejo:

Powědajšo tej žowce Cion, glědaj, twój kral pšizo k tebe miłosciwy a sejžecy na wóslowe a na žřebešu teje šežarneje wóslowy.

A tej huknika žěstěj tam a cyňaštej, ako jima Jezus pšikazał běšo.

A pšiwěžeštej tu wóslowu a to žřebe a položyštej swóju drastwu na nej a sajžištej jogo gorej.

Ale wéle ludu pšescerašo swóju drastwu na tu drogu; druge pak rubachu gałuze wót tych bomow a sčelechu je na drogu.

Ten lud pak, kenž předku a za nim žěšo, wólašo a žašo: Hoziana tomu Dabitowemu synoju: chwalony buži, kenž pšizo we tom měńu toho Kněza, Hoziana we tej hušyńe!

Wy sćo slyšali to lube stare ewangeliom, kak Jezus k slědnemu razu šěgńo do Jeruzalema. Tak wótcyńa nam naša néžela te žurja do jadnogo tyžeńa, kótryž jo ten nejwěšy a nejwósebńejšy za kuždego kšěscijana. We tom tyžeńu wižimy, kak Jezus našych grěchow dla jo do směrši powdany a našeje pšawdosći dla jo zasej zbužony. Tak jo zasej za nas ten swěty tyžeń nastał, we kótremž naš kral, naš wimožnik a naš hušy mēršnik co k nam pšiš a swóju lubosć nam wót nowotki hopokazaš, swóju kšasnosć nam zjawiš a swóju zmilnosćam pódariš. Na to co žinsa to swěte Bóže słowo na pšigotowaš. A gaž jo slyšymy, kak Jezus se k nam póra, ga derbimy se zgnuš a jomu napšešiwu chwataš a jogo hutšobńe powitaš: Hoziana Dabitowemu synoju! Chwalony buži, kenž pšizo we měńu toho Kněza! Hoziana we tej hušyńe!"

Ale wóno jo žinsa k slědnemu razu, až wón k Jeruzalemu se pśibliža. Jogo hukniki žechu z nim sobu a wéle luži pśewoži jogo tencas. Wy lube serbske kšěscijańske bratsi a sotsi, kšěli wy jano pśiglědowaś, kak naš Jezus tym bólosćam a tej směrši napśešiwo šěgno? a někšěli wy jogo pśewoziś? Ja wěm, až wy nébžošo jomu samemu tam daś hyś, ja wěm, wy cošo jogo raži pśewoziś a sebe wót nogo wéle žognowańa hupšosys. Wy nébžošo jogo spuściś, gaž wšykne jogo spuściju; wy nébžošo jogo zabuś, lěc wéle drugich jogo zabuli. Togodla dajšo nam jomu napśešiwo hyś, a kaž comy tež něto głos zwignuś a spiwaś:

Kak huwitaś śi debu,
Njejlubšy Jezus mój?
Kak zmakaju se z tebu,
Ja bogi grěšnik twój?
Och Jezus, huswěś dušu
A groń mě zjawńe sam,
Kak jano cesć nejhušu
A chwalbu ja śi dam!

Jo, tak comy se zgnuś, tak comy se pśigotowaś, gaž

Jezus k slědnemu razu do Jeruzalema šěgno.

Nejlepiej pak bžomy mógaś pśewoziś a dostojnje se pśigotowaś k swěтым jatsownym swěženam,

- I. Gaž naša hutšoba śicha buwa;
- II. Gaž stupijomy k Jezusowej kśicy;
- III. Gaž se pśilańomy k Jezusowej hutšoće.

Ja cu pla teb' se chowaś,
Mě nébžoś zajspiwaś,
Wót teb' nok wótstupowaś,
Gaž bužoś huměraś;
Gaž głowa bžo śi zblědnuś
A ty bžoś hudychaś,
Ga cu na tebe glědnuś;
Śi do hutšoby braś.
Nět žěk śi buži dany,
O Jezu lubu mój,
Za twóje smertne rany,
Až twója směrś mě goj,
Och daj, ab ja nět wostał
We twójej zwěrnosci,
A raz mój kónc tež dostał
We twójej zmilnosći

Comy-li Jezusa pšewožíš, ga derbi
I.

Naša hutšoba śicha buwaś.

Jezus pśižo k slědnemu razu do Jeruzalema. Šykno derbi se něto dupołniś, což jo pisane pšez tych profetow wót tego cłoweka syna. Wón stoj južo pśi wójejowej góře, zož po někotarych dnach jogo wélike śerpeńe se zachopijo. Wón jo deře južo na tśi lěta ak ten pšawy Cioński kral do swójogo města a k swójomu ludoju pśišeł, ale wětšy žěl tego ludu néksěšo nic wót nogo wěžeś. Wóni kšěchu měś mócneho zemskego krala, kenž jich winikow, tego romskego kejžora a tych romskich wójakow zbił a ze Žydojskeje hugnał. Jezus pak néběšo zemski wérch, a jogo kralejstwo néběšo swětne ale nébjaske. Tak pśižo Jezus hyšći raz, ab wón tomu zaslěpjonemu ludu k slědnemu hopokazał, až wón ten Wimožnik jo, ten pšawy izraelski kral, zwěšćelowany wót šyknych profetow. A ab ten lud jo hobmyslił a k huznaśu pśišeł w pšawem casu, togdla cyni wón to wósebne pśigotowańe, ab nutś šěgnuł do tego města, togodla huposćelo dwěju huknikowu, ab tu wóśłowu a to žřebe wótězałej a k nomu pśiwjadłej. „To pak šykno se stanu, ab se dupołniło, což grónone jo pšez tego profeta, kenž źejo: grónšo tej żowce Cion, glědaj, twój kral pśižo k tebe miłosćiwu a sežecy na wóśłowu a na žřebeśu teje šežarneje wóślowy.” Tej huknika wěšće nēwěžeštej a nērozmějaštej, cogodla ten Kněz šykno tak cyni a pśigotuju, a cogodla jeju huposćelo. Nejluběj deře by wóstałej pla nogo a tych drugich huknikow, gaž wižěštej až telke ludu se zgromažijo a šykne se pśigotuju, ab Jezusa z wélikeju cesću pšewožili do tego města. Ale wónej nēstojaštej dłužko, ale žěštej a cyňaštej, což Jezus jima běšo pśikazał. Wónej se nēhoglědujotej, wónej se nēhugrańatej, ale żotej wjasołej a poslušnej tu drogu, kótruž ten Kněz jima pokazał běšo.

Ty luba kšěścijańska duša. Wěš ga, zo ten Kněz Jezus tebe co póślaś žinsa a kuždy zeń něto we tom tyžeńu? Glědaj, sedym swětych dnów wižiš pśed tebu, a na kuždem co ten Kněz tebe hužěliš nowu gnadu, nowu zmilność a nowe žognowańe. Žinsa se zjawijo Jezus twójima wócyma ako kral w Ciońe, kak wón miłosćiwu a pónižny pśižo k swójomu chudemu ludoju.

Witśe, ak na pónežele, stoj wón pśed nami tak chudy a bogi, až náma, zož mógał swóju głowu położyś. Wałtora jo wón ten profet, kenž z mócnyimi słowami zapowěda, kak nébjo a zemja bužotej zajś.

S r e d u j o w ó n t e n p ó k ł a d , k ó t r y Ź Ź a ł o s n y c h t s í z a s ć a s l a b e r n i k o w d l a b u Ź o p s e d a n y . S t w ó r t k j o w ó n t e n k l ě b t o g o Ź y w ě n ě a , d o k u ł Ź w ó n w e s w ě t e m B ó Ź e m b l i Ź e n a s e s í j o a h o c h ł o Ź i j o Ź y k n y c h , k e n Ź s u g ł o d n e a ł a c n e z a t e j u p Ź a w d o s ć u . N a s í c h e m p ě t k u j o w ó n t o J a g n ě B ó Ź e , k ó t r e Ź n a s o t o g o s w ě t a g r ě c h y . S o b o t u j o w ó n t o p s e n i c n e z e r n k o , k ó t r e Ź d o z e m j e p ó ł o Ź o n e p s í n a s o b o g a t e p ł o d y . A n e Ź e l u a k n a s w ě t u J a t Ź o w n i c u , j o w ó n t e n l a w z t o g o r o d a J u d a , k e n Ź j o p s e w i n u ł t e n w ě r c h t o g o Ź y w ě n ě a , k e n Ź s m ě r s í t u m ó c j o w e z e ł a Ź y w ě n ě a n e z a c h a d n o s ć n a s w ě t ł o s p ó r a ł . O c h , k a k i t o j o s w ě t y , g n a d n y a b o g a t y t y Ź e n ě n ě t o p s e d J a t Ź a m i ! T w ó j k r a l s e p ó r a k t e b e , l u b a d u Ź a . A a b t y w ě l i k e w j a s e l e , w ě l i k e Ź o g n o w a n ě , n i m ě r n y h u Ź y t k m ě Ľ a w ó t t o g o , t o g o d l a d a j o t e b e p s í w o ł a s : „ G l ě d a j , t w ó j k r a l p s í Ź o k u t e b ě ! ” A n a t a k u p o w ě s ć d e r b i Ź t y p i l ě n e s ł u c h a s , a t a k e s ł o w o r a d k h u t Ź o b ě w e z e s , h o w a c e j s e t e b e p ó j Ź o , a k t o m u n e r o d n e m u a n e w ě r e c e m u Ź y d o j s k e m u l u d o j u . A g a Ź j o k r a d u h o b m y s l i j o m y , g a j o t e n K n ě z J e z u s j u Ź o c e s t o r o w n o n a n e Ź e l u P a l m a r u m n a m Ź y k n y m s e p s í b l i Ź a ł a s w ó j g ł o s n a m d a ł s ł y Ź a s z j a w ě j , a k n a d r u g i c h d n ě c h . N a n e Ź e l i p s e d J a t Ź a m i b u d u w ě t Ź y Ź ě ł Ź u d e r t e Ź i s í k B ó Ź e m b l i d u b r a n e . S p o m i n a j Ź o t o g o d l a Ź i n s a n a t e n c a s , Ź o Ź w y s ć o s t o j a l i p s e d s w ě t y m h o ł t a r o m a s ć o w a Ź o m u W i m o Ź n i k o j u r u k u n a t o d a l i a z h u s t a m i z j a w ě n e z l u b i l i , a Ź c o Ź o j o m u w ě r n e w ó s t a s a Ź d o s m ě r s í . N ě t o p s í Ź o w ó n Ź i n s a d a l e j , a b z a w a m i g l ě d a ł , l ě c s ć o j o m u w ě r n e w ó s t a l i . P s e t o z a b u ł w ó n n e j o , c o Ź j o m u s ć o t e n c a s z l u b i l i . A m a Ź - l i t y , m ó j l u b y p s í j a s e ł , r o w n o Ź i n s a j a d n o g ó l e , k ó t r e Ź j o n ě t o d o Ź u l e w ó t c h ó j Ź i ł o a Ź i n s a p s e d p s e d s w ě t y m h o ł t a r o m p s í g o r e j b r a Ź u s w ó j d u p n y z w ě s t k w ó t n o w i j o , g a Ź ě k u j s e t w ó j o m u B o g u , a Ź j o t a k d a l o k o p o m o g a ł , a p Ź o s j o g o , a b w ó n t w ó j o g ó l e z d Ź a r Ź a ł n a p Ź a w e j d r o z e c a s Ź y w ě n ě a .

G l ě d a j Ź o , t a k p ó s ć e l o n a s t e n K n ě z J e z u s Ź y k n y c h , k a Ź w ó n t e n c a s t e j u h u k n i k o w u h u p o s ł a , a m a w ó s e b n e p s í k a z n i z a w a s s t a r e j Ź e a w ó s e b n e s ł o w a z a w a s Ź i s í . A l e s ć i c h a d e r b i w ó n o w e w a Ź e j h u t Ź o b ě b y s , h o w a c e j n e r o z m ě j o Ź o , c o Ź t e n K n ě z w a m p o w ě d a . M y Ź o m y „ s í c h e m p ě t k u ” n a p s e s í w o , t o g o d l a t e k e d e r b i Ź y k n o w e n a Ź e j w s y , w e n a Ź y c h d o m a c h a w e n a Ź e j h u t Ź o b ě s í c h o a z m ě r o m b y s . G a Ź t e n W i m o Ź n i k d o s m ě r s í Ź o , g a Ź w ó n s w ó j u k s í c u n a s o , g a Ź w ó n t a m w i s y n a t o m d r ě w ě , g a w ó t Ź a r Ź u j o s e w ě r n y k s ě s ć i j a n Ź y k n o g o , c o Ź j o m u m ó g a ł n e m ě r a h o b u z u n a p o r a s w e d o m ě a h u t Ź o b ě . T o f r e l i c h m u s y k s ě s ć i j a n d e r e k u Ź d y c a s c y n i s , a l e n ě t o w e t o m t y Ź e Ź u d e j w ó n n a t o k u Ź d u Ź t u n d u z p i l n o s ć u s e p o m y s l i s .

Šykno zemske wjasele, šyken zogol, šykna starosc a tužyca togo żyweńa derbi we našej hutšobě hušichnuś, ab my kradu ten głos zahusłyšali: „Twój kral pśižo ku tebe!” Togodla wez cesto něto we tych swětych dnach Bóže słowo a seń se k twójim knigłam, ab ty pśece wěcej a lépej hurozměł te wélike a swěte statki Bóže. Tam styknij twójej ruce, tam pšos togo Kněza, zož stojš a chójžiš, ab na wšyknych tych dnach śi žognował, z duchnymi swětymi darami.

Gaž ty pak take śiche město pytaš, zož šyken něměr teje hutšoby humélknuł, zo mógał lépše namakaš, ak

II.

spód Jezusowej u kśicu!

Žinsa se zachopijo ten tyžeń, zož Jezusowe šerpeńe nastańo. Jogo swěta, nébjaska lubosc k nam chudym cłowecnym žiśam gónašo jogo tak, až wón to bytše, kšasne nébjo spuści a how na našu chudu žalosnu zemju pśiže, ab za nas šerpeł a se tej směrśi powdał. To néby wón třebał, ale wón mějašo nas tak lubo. A taka rozmilona lubosc néda jomu žednogo měra, ale dowéže jogo hyšci raz do Jeruzalema. Wón někšěšo nic skomužiś, ab jich tak wéle ak móžno z togo ludu wimogł. A ten lud teke huzna něco wót takeje lubosci. Togodla pśesceraju drastwu na drogu; togodla rubju gałuze a sćelu je na drogu, ab jogo pśichod hupyšnil a pócesćili.

Kak ty coš twójogo krala něto we tom swětem casu powitaš, luba duša? Žo ty coš stojaš, ab jogo drogu pšawé ředńe hupyšniła? Słuchaj, twójjo město jo spód jogo kśicu. Na drugem měsće ty jogo nébužoš zmakaš a nadejś. A ta kśica na góře Golgatha ga jo teke to nejlubše město za kuždego wěrnego kśěscijana. Kaž tam pla Jeruzalema Maria, jogo maś, a ta druga Maria a Jan spód teju kśicu stojachu a na nogo póglědowachu, słyšece na jogo wółańe a zdychowańe, tak cyni jo teke kśěscijan wósebńe we tom swětem casu se módlecy a spiwajcy:

Kśěł pótom mě se zjawiś
 We mójom humrěšu,
 Mě twóju bildu stawiś
 Pśed wócy, k troštoju;
 Ga cu ja žaržaś kšuśe
 Śi z wěru mócneju;
 Gaž tak mě hujžo cuśe,
 Ga zbóžńe humrěju.

Jo, pšewoź twójogo Wimožnika, ty luba kšěscijańska hutšoba a žij z nim sobu do Jeruzalema, ab wižela, co twój Jezus za tebe šerpi. Jo dajšo nam hyś do toho gumna, zož ten Syn Bóžy na kólenoma lažy a se módlecy k swójomu nébjaskemu Wóscu wóła, zož wón pšosy a wójujo, až jogo znoj z chrapami k zemji kapjo, kaž kšej. Dajšo nam hyś do wjaže toho hušego mēršnika a słyšaś, kak tam jogo pšeskjaržuju, sromoše a zapluwaju. Dajšo nam z nim hyś do sudneje wjaže a wižes šyknju jogo žalosc a jogo wéliku tešnosć. Dajšo nam hyś za nim po dlujkej žurnej droze tych bólow na góru Golgatha. Tam wižimy, kak ten swěty a cysty a newinowaty Syn Bóžy swóju drogu kšej pšelejo a swójo żyweńe do směrši dajo, ab za ten grěšny swět zaplašił šyken dlug a jen lichował wót šyknogo pomsćeńa.

My deře derbimy pšece stojaś spód kšicu našogo Wimožnika a spominaś na jogo ból, na jogo šerpeńe a humrěse kuždy zeń cas našogo żyweńa. Ale nět we tom tyžeńu pšed Jatšami dopomnjejo nas glich ten celý cas, šykne te duchne kjarliže a to słowo Bóže wéle zjawńej na tu lubosc, kótruž Jezus nam jo hopokazał. A taka lubosc šegńo a góni nas kuždy zeń a kuždu štundu, až my z našymi mysleńami nejlubej chwatamy k tej kšicy, wót kótřejež gnada a měr a zmilnosć a nimerna zbóžnosć na nas dołoj se hulejo. Ale glědaj jano, k a k i ty tam stojš a k a k a twója hutšoba huglěda! Te huše měršniki stojachu teke spód teju kšicu, ale wóni wostachu Jezusowe winiki. Ten žydojski lud stojašo teke spód teju kšicu, ale wón wósta zatwardńony a nedosta žednogo žognowańa. Tak móžo młogi mjaz nami namšu hyś, na to prátkowańe wót Kristusowego šerpeńa a humrěša słychaś, móžo we duchu k tej kšicy stupiš, ale to šylno nepomoga jomu nic, dokulž náma žedneje pšaweje, wěrneje hutšoby.

Słyčaj a nézabyń jo z pónižneju a ze žěkowneju hutšobu derbiš ty k Jezusowej kšicy stupiš. Ten lud zeblace sebe drastwu a pšetré ju do nerěcha a pšeska na drogu. Glědaj, gaž twój kral z teju šerńoweju kronu se k tebe póra, ga huznaj twóju žalosc a námoc, zeblac sebe twójeje samsneje pšawdosći a bejnosći a pšestřej ju na drogu pšed Jezusom, a hoblac sebe „kabat teje pšawdosći“ a „drastwu toho stowja,“ kótruž wón si co pódariś. Tak bžoš žognowańe mės wót takego swětego casa. Pokutu dejmy kuždy zeń cyniš a naše grěchy huznaś, ale we spótnem casu a we tom tyžeńu pšed Jatšami móžo a derbi taka pokuta pšed šyknymi wěrna a dłymoka byś. Tak stojmy pótom ak wěrne hukniki Jezu Kristusa spód teju kšicu a Jezus nej póderno za nas humrěł.

Ale my móžomy hyšći bližj k tomu Kněžoju pšíś, gaž my něto we takem swětem casu znazdala néstojmy, ale

III.

se pšílańomy k Jezusowej hutšobě.

Ten lud, kenž předku a za nim žěšo, wólašo a žašo: „Hoziana Dabitowemu Synoju! Chwalony buži, kenž pšížo we měńu togo Kněza! Hoziana we tej hušyńe!” Z takimi lubosnymi słowami wóni jogo pówitaju a cesće.

Tak dejš teke ty jogo cesćíš a se kńomu wólaš něto we tom swětem tyžeńu, zož Bóže žognowańe zńebja dołoj se lejo na to cełe kšěscijaństwo. Ta kšica na Golgatha, ten wótwońony row togo Kněza, te žěkowne kjarliže, kótrež ta mań tych wěrecych Bóžemu Jagńešu spiwa, to Bóže blido, ku kótaremuž nejwósebńej we tom tyžeńu wéle jich pšístupijo, te hutšobne módlitwy, kenž kńebju se zwigaju, teke z tych hutšobow tak wéle górejbranych žiši, to wšyknó nawabijo tu hutšobu našogońebjaskego Wóšca tak, až wón te hokna togońebja wótworijo šyrokó a swójeńebjaske dary a swěte žognowańe kaž móčne žředła a półne rěki bogašej ak howacej dajo běžaś na našu suchu a chudu zemju.

Bjatuj togodla, luba duša, bjatuj pilńe we tom casu něto, ab ty gnadu a žognowańe seńe hupšosyła. Zechyl se a pšílań se k tej hutšobě twójogo Jezusa a wółajńepšestawajcy jaden raz za drugim: Hoziana Dabitowemu synoju! Chwalony buži kenž pšížo we měńu togo Kněza! Hoziana we tej hušyńe! Ta hutšoba twójogo Wimožnika jo we lubosći a gnaže teńe wótwońona. Lań se twójom Jezusu tak pšawé lubosńe, kaž lube góle na klin. Pšílań se k tej hutšobě twójogo Wimožnika ze wšyknym, což teńe šěžu a starosć cyni. Huskjarž jomu šyknu twóju nuzu, a tu starosć šykných tych twójich a tu starosć ceńeje kšěscijańseje cerkwě! Wółaj skobodńe a we hutšobnej wěre „to Hoziana” to „Kněžo pomagaj!” Kněžo daj se deńe ražíś! Bjatuj pak pšed šyknym tak pšawé hutšobńe sam na se, ab jogo gnada a jogo pomoc, jogo měř a jogo zbóžnosć teke ku teńe pšíšla! Bjatuj a pšos za šykne te twóje, kótrež maš na swěse, ab teke wóni togo Wimožnika kšasnosć zgónili a jogo we wěre huznali a górej wezeli! Bjatuj a pšos za tu ceńu cerkwju togo Kněz Jezusa, ab jogo gnada a te mócy swětego Ducha napółnili ten ceńy kšěscijański lud. Bjatuj a pšos za tu wjas a tu wósadu, we kótrejž ty bydliš, ab šykne, stare a młode, nowu móc a nowe žyweńe dostali wót teńe směrši Jezom Kristusa.

Pšos teke za te winiki Kristusoweje kśice, ab se hobrošili wót błudneje drogi k tomu pastyréju a biskupoju tych dušow! Pšos za ten bogi izraelski lud, ab wón swóju błudność huznał a skoro chopił wółaś: Hoziana dabitowemu synoju! Chwalony buź, kenž pśižo we měeńu togo Kněza! Hoziana we tej hušyńe! Bjatuj a pšos teke naslědku za te chude tatańe, kenž hyšći sejže we sámności a we śmi teje směrśi, ab to prátkowańe togo ewangelija tek mjaz nimi płody pśińasło a wóni se hobrošili k tomu, kenž teke za tych tatańow jo humrěł na kśicy.

Tak změjomy wěšće žognowany a swěty cas za z Jezusoweje směrśi bžo nam nastaś niměrne zbóžne żyweńe, zož jomu wóstańomy wěrne. To comy jomu zľubiś, gaž ze starym, řednym spiwanim se pśemodlijomy:

Nět som śi winowaty,
Až był śi pśepowdaty
Ze wšykny, což ja mam;
Mój dobytk, śěło, duša,
To šykno tebe sľuša,
Śi k cesći šykno powdawam. Amen
